

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Maguru a sudcov JUDr. Sone Mesiarkinovej a JUDr. Ladislava Górázsa, v právnej veci navrhovateľky **J L**, bývajúcej v **D**, zastúpenej JUDr. **Z V**, advokátkou so sídlom vo **Z**, proti odporkyni **Ľ K**, bývajúcej v **O**, o **zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 9 C 14/2005, o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. júna 2006, sp.zn. 16 Co 161/2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. júna 2006, sp.zn. 16 Co 161/2006 **z r u š u j e** a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd vo Zvolene rozsudkom z 30. marca 2006 č.k. 9 C 14/2005-100 zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníčok k nehnuteľnosti – pozemku parc.č. KN X o výmere X m² – Z, zapísanom na LV č. X Katastrálneho úradu B, Správa katastra Z, pre okres Z, obec a kat.úz. D. Do výlučného vlastníctva navrhovateľky prikázal nehnuteľnosť v celosti za náhradu vo výške spoluvlastníckeho podielu v sume 47 967 Sk, ktorú uložil navrhovateľke zaplatiť odporkyni do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Navrhovateľke a odporkyni uložil povinnosť zaplatiť trovy štátu, každej vo výške 1 651,80 Sk na účet súdu v lehote troch dní. O trovách ďalej rozhodol tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie navrhovateľky v časti náhrady trov konania, uznesením z 30. júna 2006 sp.zn. 16 Co 161/2006 odmietol jej opravný prostriedok ako oneskorene podaný (§ 218 ods. 1 písm.a/ O.s.p.). Rozhodnutie odôvodnil tým, že napadnutý rozsudok bol právnej zástupkyňi navrhovateľky doručovaný prvý raz neúspešne dňa 25. apríla 2006, opakovane bolo doručenie vykonané dňa 26. apríla 2006 a v tento deň došlo aj k uloženiu zásielky na pošte. Odo dňa 27. apríla 2006 začala plynúť navrhovateľke trojdňová úložná lehota a ďalej 15 dňová lehota na podanie odvolania, ktorá uplynula 16. mája 2006. Pokiaľ odvolanie bolo podané osobne na súde dňa 29. mája 2006, bolo podané po zákonnej lehote a preto oneskorene. Vychádzajúc z uvedeného bol doručený rozsudok súdu prvého stupňa právnej zástupkyňi navrhovateľky v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p. a opakované doručovanie dňa 11. mája 2006 bolo bezdôvodné.

Proti tomuto uzneseniu podala dňa 18. septembra 2006 dovolanie navrhovateľka. Navrhla dovolaciemu súdu, aby napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila ust. § 237 písm.f/ O.s.p. a jeho dôvodnosť § 241 ods. 2 písm.a/, c/ O.s.p. Konanie odvolacieho súdu považovala za nezákonné. Namietala neprípustnosť fikcie doručenia rozsudku jej právnej zástupkyňi náhradným spôsobom, keď podľa jej názoru prioritne platí zásada prevzatia zásielky na pošte, tak ako to jej právna zástupkyňa urobila dňa 11. mája 2006. Pri preberaní zásielky na pošte nebola poučená, že už plynie fikcia doručenia. Namietala, že neboli splnené podmienky doručenia, ktoré predpokladá zákon v ustanovení § 47 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že by bola vhodným spôsobom upovedomená o opätovnom doručení, o uložení zásielky a pod. V deň doručovania čerpala jej právna zástupkyňa riadnu dovolenku a ďalší deň sa zúčastnila výsluchov v trestnom konaní, vedenom na OR PZ Brezno a to v čase od 9.00 hod., bez návratu na pracovisko.

Odporkyňa sa k dovolaniu navrhovateľky nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr to, či jej opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. v znení do 1. júla 2007 (ďalej len O.s.p.), podľa

ktorého je s poukazom na § 372o zák.č. 273/2007 Z.z. potrebné vec právne posúdiť, dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 239.

Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 O.s.p.), alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ide o uznesenie súdu o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, ako aj o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Nakoľko dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje niektorý zo znakov uvedených uznesení, je zrejmé, že ide o prípad, v ktorom Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa § 239 nepripúšťa. Odvolací súd napadnutým uznesením totiž odmietol dovolanie podľa § 218 ods. 1 písm.a/ O.s.p., ako oneskorene podané.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá, O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. nie je založená už tvrdením dovolateľa o tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z väd uvedených v tomto zákonom ustanovení. Dovolanie je prípustné iba vtedy, ak je rozhodnutie odvolacieho súdu niektorou z väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p. skutočne postihnuté.

Vzhľadom na námietky dovolateľky sa dovolací súd osobitne zamerlal na otázku opodstatnenosti jej tvrdenia, že v prejednávanej veci jej postupom súdu bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právnom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania.

O postup, odnímajúci účastníkovi možnosť pred súdom konať ide tiež vtedy, ak odvolací súd odmietne odvolanie účastníka ako oneskorene podané podľa § 218 ods. 1 písm.a/ O.s.p. napriek tomu, že podmienky pre postup podľa tohto ustanovenie nie sú dané.

Dovolací súd skúmal, či postupom odvolacieho súdu v danej v veci nedošlo k odňatiu možnosti konať pred súdom.

V zmysle § 204 ods. 1 O.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu, ktorého smeruje.

Podľa § 46 ods. 1 O.s.p. adresátovi možno doručiť písomnosť v byte, v sídle (mieste podnikania), na pracovisku alebo kdekoľvek bude zastihnutý.

V zmysle § 47 ods. 2 O.s.p. ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným

spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Zákonná konštrukcia umožňujúca náhradné doručenie v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia vychádza z toho, že adresát sa v dobe doručenia (t.j. v konkrétny deň) skutočne zdržuje v mieste doručenia a má tak možnosť si doručovanú zásielku bezprostredne po náhradnom doručení prevziať, či vyzdvihnúť.

Pri doručovaní zásielky poštou sa miesto, deň a spôsob doručenia preukazuje doručenkou, ktorú pošta vracia späť odosielajúcemu súdu. Príslušnou poštou vystavená doručienka zachytávajúca postup pri doručení, vrátane údajov vyžadovaných ustanovením § 47 ods. 2 O.s.p., osvedčuje pravdivosť toho, čo je v nej uvedené, ak nie je preukázaný opak. Tento dôsledok však môže nastať len vo vzťahu k tomu, čo je na doručenke uvedené. Pokiaľ doručienka neobsahuje údaj, že sa adresát v mieste doručenia zdržoval, nie je osvedčené, či táto podmienka náhradného doručenia je splnená. V takomto prípade je povinnosťou súdu vykonať šetrenie na zistenie jej splnenia, pričom nie je povinnosťou účastníka, ktorému bolo doručované poštou, navrhnúť dôkazy na preukázanie svojho prípadného tvrdenia, že sa v čase doručovania v mieste doručenia nezdržoval z dôvodu, že účastník konania nemá povinnosť preukazovať opak toho, čo nie je osvedčené. Preto záver súdu o účinnom náhradnom doručení bude možný len vtedy, ak bude zistené, že adresát sa v mieste doručenia v čase doručovania zdržoval. V tomto smere je však rozhodnutie odvolacieho súdu predčasné.

V preskúmvanej veci je z obsahu doručeny pripojenej k č.l. 103 spisu zrejmé, že obsahuje len údaje o tom, že neúspešný pokus o doručenie s výzvou o opakované doručenie bol vykonaný dňa 25. apríla 2006, opakované doručenie bolo vykonané 26. apríla 2006 a zásielka bola uložená na pošte 26. apríla 2006. Súd prvého stupňa nesprávne opätovne doručoval zásielku právnej zástupkyňi navrhovateľky a táto si nesprávne opakované doručovanú zásielku prevzala 11. mája 2006. Táto skutočnosť, hoci dovolateľkou považovaná za „prioritné doručovanie“ nie je právne relevantná v danej veci a treba dodať, že takýto výklad je v rozpore s konštrukciou doručovania v Občianskom súdnom poriadku.

Rozhodujúcu okolnosť, že právna zástupkyňa navrhovateľky sa v mieste doručenia prvej zásielky obsahujúcej rozsudok súdu prvého stupňa (Z) dňa 25. apríla 2006 zdržovala, ktorá je nevyhnutná pre splnenie fikcie náhradného doručenia v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p., však doručienka o prvej doručovanej zásielke nepotvrďuje (neosvedčuje), pretože žiaden takýto údaj na nej uvedený nie je (doručenka neobsahuje predtlač so slovami „hoci sa v mieste doručenia zdržuje“).

Za týchto okolností bolo povinnosťou odvolacieho súdu vykonať šetrenie na zistenie zdržiavania sa právnej zástupkyne navrhovateľky v mieste doručovania v čase (t.j. v konkrétny deň 25. apríla 2006) doručovania.

Ako vyplýva z obsahu dovolania, právna zástupkyňa navrhovateľky v deň doručovania zásielky podľa svojho vyjadrenia čerpala riadnu dovolenku, a preto sa v mieste doručovania zrejme nezdržiavala. Túto skutočnosť však musí odvolací súd prešetriť a vyzvať v tomto smere právnu zástupkyňu navrhovateľky na preukázanie svojho tvrdenia, na preukázanie skutočností ohľadom zabezpečenia preberania zásielok, v čase jej neprítomnosti z hľadiska úloh advokátskej kancelárie, zodpovedným pracovníkom, ak takého vo svojej kancelárii určila, prípadne ďalšími rozhodujúcimi dôkazmi.

Z uvedeného je zrejmé, že v danom prípade nie je zatiaľ zrejmé, či bol v plnom rozsahu zachovaný zákonný postup určený ustanovením § 47 ods. 2 O.s.p., len v prípade dodržania ktorého môže byť na pošte uložená zásielka považovaná za doručenú. Pokiaľ teda odvolací súd, bez zistenia horeuvedených skutočností, opravný prostriedok odmietol ako oneskorene podaný, odňal navrhovateľke možnosť pred súdom konať (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

Výskyt niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. je vždy zo zákona dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu, vydanému v konaní touto vadou postihnutom. Zároveň je tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v takom konaní nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na to napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. novembra 2007

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :